

Anul I.

Nru. 10.

MINERVA.

Țiară

LITERARĂ BELETRISTICĂ și de DISTRAȚIUNE.

Cuprinsul:

1. Radă Vodă, poezie de *Georgiu Simu*; — 2. Destinul, novelă originală de *Paulina C. Z. Rovinară*; — 3. Scrieri igienice: Despre alimentație, de *Dr. Elefterescu*. — 4. Literatură populară: Doine din popor, culese din jurul Năsăndului de *Victor*; — 5. Din caracterele lui La Bruyère, comunicate în românește de *I. Barișu*; — 6. Diverse. — 7. Posta redacției. — 8. Invitare la prenumărație. — 9. Anunțuri.

PROPRIETAR, EDITOR și REDACTOR RESPONSABIL
George Curteanu.

B I S T R I Ț Ă,
Tipografia Carolă Orendi.
1891.

„MINERVA“

diarü literarü, beletristicü și de distracțiune,

apare în Bistrița în 1/13 și 15/27 a fie-cărei luni în numerî câte de 1—1½ cöle, și costă pe anulü întregü 4 fl., pre jumătate de anü 2 fl., pre unü pătrarü de anü 1 fl.; pentru străinătate pre anulü întregü 10 franci, pre jumătate de anü 5 franci.

„MINERVA“ se va folosi cu puține esceptiuni de ortografia Academiei române și va publica articuli literari, poesii, romanuri și novele, parte originali, parte traduse din scriitorii celebri europeni, schițe, piese teatrale, recensiumi, suvenirü de călătoriä ș. a.; — va publica din literatura populară: cântece, descântece, balade, basme, povești, datini din poporü ș. a.; va petrece cu atențiune viața socială a Românilor de pretutindenă, pentru care scopü va publica corespondințe atâtü din patriä, câtü și din străinătate și va tiné în curentü pre publiculi cetitorü și cu noutățile mai însemnate, ce se vorü petrece atâtü la noi, câtü și afară de hotarele patriei. Cu unü cuvëntü föia „Minerva“, angajändü de colaboratorü pre unii dintre cei mai cunoscuți și probați scriitorü, sperä a puté oferü onoratalui publicü cetitorü o lectură plăcută și distrăgătoare.

Pentru ca și cărturarü cu mijloce materiali mai modeste se pötä avé o lectură plăcută și instructivă, redacțiunea Minervei este aplicată a acorda și reduceri în prețulu de abonamentü, avëndü a se împärtäși de aceste reduceri teologi, studenți de ori-ce categoriä, învățatorü, militari dela sergenți în josü, sodali; precum și plugarü cu mai puținä dare de mână.

Colectanții vorü primi totü alü cincelea esemplarü grätuitü.

Ne luämü deci voia a apela la onoratalü publicü românü, rogändu-lü, ca in vederea scopului, ce-lü urmärimü, să binevoescă a ne sprijini cu binevoitorulü sucursü moralü și materialü.

Redacțiunea „Minervei“.

ENDELY

Chiar acum a eșitü de sub tiparü:

CALENDARUL „AUROREI“

pe anulü visectü 1892.

Cu portretulü episcopului ALEXANDRU ST. ȘULUȚIU
— ca premiu — și alte mulțime de ilustrațiuni frumoșe.

Din cuprinsulü variatü și interesantü alü acestui Calendarü, însemnämü aici:

Partea calendaristică: Cronologia pe an. 1892. — Păscălia pe an. 1892. Sërbătorile și alte zile schimbătoare la răsăriteni și apuseni. — Posturile. — Regentele an. 1892. — Eclipsese sau întunecimile. — Cele 4 anutempuri astronomice. — Semnele pentru fazele lunei. — Calendarü julianü-gregorianü și judaicü. — Meteorologie: Fazele lunei. — Schimbarea timpului după planete. — Servitiulü postalü și telegraficü. — Indreptarü financiarü. — Têrgurile (după datele oficiöse cele mai din urmä.)

Partea de cetitü: Vuța mamii (novelä). — Visulü copilei (poesiä). — Muntele păcatului (tradițiune.) La nascerea D-lui Christosü (poesiä). — Fantöma (schiță). — Crăciunulü sëracului. — Clopoțelulü fericirei. (poesiä). — Pădurea miseriei. — Leulü și berbecele (fabulä hotentotä). — Artista măritată (poesiä). — Jalusia coconului Gligorache (schiță de Crăciunü). — Anecdote și tēmplari: Medicinä. — Compätimirea. — Nevasta credinciosă. — Bărbatulü după zestre. — Muerea și calendarulü. — Têrgulü ciorapilorü. — Unü răspunsü nimeritü. — Purecelulü sëracului. — Călțuni căștigați prä ușorü. — Uspēțulü fără bani. — Regele și cavalerulü in capulü iernei. — Stăpänulü și servitorulü. — Candidatulü, care cu răspunsü invențiosü a dobënditü dirigiatoriä.

Glume (ilustrate): Stratagemä muierescă. — Probă de curisare și probă de refusü. — Logică copilărescă. — Turnura. — Scusă indestulitoare. Bietele söcre. — Calculü și calculü. — Abdicerea de bună voia. — Puținä neînțelegere. — Cestiunea Orientului. — Conversațiä. — Logicü. Intre o dömnä și avocatulü ei. — Pe bulevardü. — Publicatiuni.

Se pöte procura dela Tipografia „Aurora“ A. Todoranü in Gherla (Szamosujvár) câte unü esemplarü 30 cr. + 5 cr. porto-postalü; ér 6 esemplare procurate de-odată costä numai 1 fl. 60 cr. expedate franco.

MINERVA

Țiaru literarü beletristicü și de distrațione.

Apare în 1 (13) și 15 (27) a fie-cărei luni.

Prețulu de prenumerațione pentru Austro-Ungaria:
Pre anulü întregü 4 fl., pre jumătate de anü 2 fl.,
pre unü pătrarü de anü 1 fl.

Pentru România și străinătate:
Pre anulü întregü 10 fr., pre jumătate de anü 5 fr.

Proprietarü, editorü și redactorü responsabilü :
George Curteanü.

Redacționea și Administraționea:
Bistriță, Str. Iemnelorü Nro 28.

Serisorü nefrancate nu se primescö. Manuscripte
nu se retrimitü.

Prețulu inserționilorü: O seriä garmond pe o
colönă 6 cr. și 30 cr. timbru pentru o publicare.
Publicări mai dese după tarifü și învoielä.

R a d ü V o d ä.*)

Suntü strînsü toți boerü, iar Radulü
Cu mâna pe spadä, cu ochii 'ncruntați
Li strigä amarü: „Copila sê-mi datü,
Sau umplu cu voi cu toți iadulü.“
Și peptulü lui bate sdrobotitü de furtunü,
Iar spada-i se 'ndöie sub groșü sei pumnü, —
Boierü se uitä cu frică la Radulü.

Se mișcă cetatea Hărlăulü
Ca norü vëratice de vënturü bătufi;
Navodü se formëzä de ömenü. Perduți
Suntü cu toți, stä gata cälëulü,
De nu-și aflä Radulü odorulü fugitü,
Totü capulü se plëcă sub fierü ascuțitü
Așa sunä legea și 'n spaimä-i Hărlăulü.

Incepe-se góna — stëjarü
Se plëcă cu jale sub fierü de säcurü,
Ca spectre noptaticë românü 'n pădurü
Pătrundü sê găsëscä fugarü;
Și 'n mijlocü stä Voda cu fruntea 'ncruntatä,
Ca luna pe cerurü de norü grei brăzdatä
Și tremurä 'n fundurü de codri stejarü.

Cum glasulü de tunetü rësundä
Prin norü de vënturü cumplite purtați,
Așa sunä glasulü lui Radü: „Stați! Stați!“
E dñuä... la mica fântänä
In mijlocü de codru Florica apare,
Ea tînde gurüța cerëndü särutare
Iubitului, care o strînge de mână. —

Elü pare geniulü pădurei
Și ea o crăiesä a dñinelorü dulcë,
Naiü și sburdalnicë aparü ca doi pruncë,
Potrivnicë pornirilorü urei.
În jurulü lorü brađü se plëcă de vënturü,
În ramurü rësundä de pasëri dulcë cânturü,
A frunđelorü freamëtü și glasulü pădurei.

Dar cruntü strălucëscë prin aerü
Unü paloșü de mâna lui Radü svärlitü,
Și sörele 'n ceriurü părea 'ncremenitü...
Prin codru străbate lungü vaerü;
Florica suspinë, iar dragulü ei móre,
Pe ceriu se 'nvëlesce în norü sfântulü söre,
De plângerü rësundä a codrului aerü.

*) Avëndü Radü Vodä o fatä din trupulü lui, dñicü, sê fi fugitü cu o slugä, eșindü pe vre-o ferësträ din curțile domnescë din cetatea Hărlăulü și sê se fi ascensü în codru. Radü Vodä făcëndü nävodü de ömenü, a gäsit'o la mijloculü codrului, la o fântänä, ce se chiamä fântäna cerbului, lângä podulü de lutü. Decü pe slugä l'a omoritü, tăindu-i capulü, iar pe dënsa a dat'o la cälugäriä și a cälugärisit'o.

„Morü cânë! — ca tine sê mórdä
„Totü sufletulü, care de legë și-a uitatü!“
— Răcnesce Radü Vodä, ca tigrü 'ncruntatü

Și prada din ochi 'și măsoră. —

„Decâtă se se dăcă, că 'n țera lui Radulă

„Nu-i lege — — — mai bine deschisu-ți-am iadulă

„Ca tin' cine-o face, ca tine se móră!“

Mai albă ca zăpada acum,

Cu buzele subte, cu ochi lăcremați,

Grăiesce-le Vodă la cei înarmați:

„Întorceți, întorceți la drumă!

„Lăsați-mă singură“... și singură rămâne

Cu scumpa-i Florică în față se pune

Și ochii-i de lacrimi isvóră-să acum.

„Mai scumpă ca tronă și măriri

„Erai 'mă tu mie, copilă fără minți,

„O! mare-i iubirea în sînă de părinți!

„Ea rîde de mari străluciri;

„Dar vistă au fostă tóte, — ađi ce am mai scumpă,

„Silită'să din sufletă se-alungă și se rumpă,

„Se dau veșceđirei a mele iubiri!“

Și Radulă de mână își ia fata,

Iar colo 'n adenculă de codri bătrână

O tristă zidire s'arată, — cu spină

Présărate suntă ziduri și porți;

La ușa ei bate ală țerei 'naltă Domnă,

Ună glasă se aude slăbită ca prin somnă:

— „Ce doresci străine, ce conturbă pe morți?“

— „Deschideți! deschideți surori!

„Vă cere intrare o fiică cu doră“, — — —

Și porțile sună în țifina loră. —

Încinsă-i Florica 'n fioră....

...Și singură rămâne Radă Vodă afară,

Părea că-i răpise domniă și țeră

Și dulcele lumei — acestea surori! —

De ziduri își rađimă capulă, — — —

Suspina ca omulă proscrisă și hulită;

...Dar iată-lă se'naltă, superbă neclintită,

Privesce spre cerulă acum Radulă

Și țice: „Sărobit'am iubirea-mă din senu

„Dar dat'am la lume esemplu creștină: —

Susă inimă dară! susă gândulă! susă capulă!“

Georgiu Simu.

Destinulă.

✻ Novelă. ✻

(Urmare.)

Lucia avea și ea ună vără, care era avută și ținea multă la dēnsa. Alergă disperată și-și destăinuă lui totă patima ei. Elă o ascultă; fū mișcată și îi promise a o ajută în planulă ei, mai alesă, că nutria o rēsbunare vechiă contra lui Cordescu. Din acelu momentă Lucia căuta, ca legăturile de prieteșugă dintre dēnsa cu Zoe Vioreșcu și Elisa Doreană se fie mai strinse: bănuielile sale căđură de-opotrivă pe amēndouă și ura ei creșc din đă în đă.

Zoe și Elisa, cară trăiau într'ună acordă de idei iubindu-se cu o amicițią sfântă și adevērată, își împărțiseră vieța între studiu și binefaceri.

Zoe era și ea avută, tēnēră încă, instruită, însă pururea stăpănită de durerea nefericirei sale, de regretele amorului ei; ea nu gusta nici o rađă de bucuriă, decâtă mulțumirea, ce o dă cunoscința binelui și mângăerile amiciției.

Elisa își uita greutatea vieței și nedreptățile sorței, își uita durerile, despre cară nu mai vorbimă, decâtă în trecătă; singurătatea era unica ei mângăiere, în acēsta medita ea în libertate asupra dreptăței, amiciției, amorului. Sufletulă ei era setosă de dreptate și se revolta la cea mai mică degradare a sentimenteloră omenesci. Imaginaționea ei, care avea sboruri spre poesiă, îi nutria celă puțină cugetarea, dacă realitatea insultase, tradase credința ei. . .

Ea iubia cu tóte acestea! Contempla frumosulă; se desfăta la echoulă măreță ală munțiloră, ală păduriloră, ală văiloră; admira splendorēra rađeloră sórelui, lucirea apeloră, profunditatea plină de linisce și de misteră a nopței, șgomotulă mărginită și plăcută ală serei, când luna se înălța majestósă peste delură; iar inima sa de focă iubia caracterele oneste și statornice, inimele entusiaste pentru amorulă de țeră, de caritate, de studiu; admira energia în aceste acțiună mărețe și adora devotamentele a două inimă, ce respectă jurămintele și sentimentele curate. Nu era însă astfelă în privința amorului. Elă fusese totă-dēuna ună ideală, fiind-că acēstă putere necunoscută ei până aci, dar îndestulă de arđetóre, nică-odată în sufletulă ei nu găsise ună reflexă puternică, până când își permisesse a se interesă de Cordescu, ce-i manifesta nisce sentimente, ce se identificau întră câtva cu aspiraționile ei.

Iarna veni fôrte rigurosă. O epidemiă seceră a comună, ce se învecina cu frumósă proprietate Viorenă. Zoe și Elisa se pregătiau a aduce consolare prin ajutoarele loră celoră suferinđi. Într'una din țile, precând

ele erau ocupate pentru acestu scopu, ușa se deschide și Cordescu intră. Salută foarte afabilu și respectuosu pe cele două femei și ocupă unu locu, ce i-se oferî. Zoe, pentru care după cum scimă amorul loru nu mai era unu secretu, ori câtu se silia de a evita, ca ochii săi să nu-i privească, ea însă surprindea mereu fulgerile ochiloru loru. Mulțumirea și bucuria Elisei se cetia în seninătatea frunței, în lucirea viă a ochiloru ei profunđi, în zîmbetul plinu de dulceta, în fine într'o espresiune de încredere și de vieta, ce se revărsase peste fața ei.

„Ce însemneză tôte aceste pachete? aceta mare preocupatiune?“ întrebă Cordescu.

„Ce felu! nu ai aflatu despre epidemia și fometea dela * * *?“

„Da, sciu.“

„Ei bine, tôte aceste articole de îmbracaminte, precum și aceta sumă de bani“, duse ea, aratandu o pungă, ce continea mai multe sute de franci, „este destinată pentru acei nefericitu locuitori.“

„Asta e frumosu și laudabilu din parte-ve“, duse elu profundu mișcatu.

Ele îi mulțamiră cu unu zîmbetu grațiosu.

„Prin cine li-se voru distribui?“

„Chiar prin noi însi-ne“, duse Elisa.

„Cum?“

„Măne plecămă amendouă însoțite de Nicu“, compectă Zoe.

„A, dar ve espuneți grozavu“, duse Cordescu aruncandu fără voiă-i o privire îngrijată asupra Elisei.

„Ore d-ta ai refusa de a ne însoți“, duse Elisa glumeta.

„Din contra...“ răspuse elu cu grabire

„In casulu acesta d-ta nu te espui?“ întrepruse Elisa cu intențiune.

Elu îi aruncă o căutatură semnificativă de împutare și răspuse hotaritu:

„Fie Eliso... Vă voi însoți negreșitu.“

„Ce te face să iei astă hotarire, d-le Cordescu?“ întrebă Zoe.

„Plăcerea de a fi cu d-vostre mai anteu, apoi urmându unei nobile emulațiuni voi aduce și eu obolul meu în scopulu acestei binefaceri...“

La rëndul ei Elisa îi aruncă o privire plină de recunoscintă. Toemai în acestu momentu o trăsura întră în curte și se oprî la scară. Zoe alergă la una din ferestre, privi o clipă și adresandu-se Elisei îi strigă: „E Lucia“, apoi eși.

Când Cordescu își rădică privirile asupra Elisei, ea era foarte palidă și după deschidetură năriloru înțelelese, că inima ei bătea foarte tare, căci respirația îi era grea. Abia avu timpū să priviască o clipă aceta stare a Elisei și vedendu-o, că rămăsese fără mișcare

pe scaunul, ce ocupase, să rădică și se apropiă de dēnsa cu interesu și afețiune nedescrisă de tandră... își petrecu o mână după talia ei, depuse unu sērutū pe acei obrazi reci și îi duse încetinelū și rugatorū:

„Ce ai tu? Te simți reu?“

Ea tăcu.

„De ce tac și tremuri astfelu drăguța mea. Nici nu-ți închipuiesci cum mi-se sfâșia inima...“

„Lasă-mă“, duse ea forțandu-se a vorbi și îl respinse ușorū. „Ai înțelesu când mi spunea, că aceta femeia este rivala mea? Că ea într'o dî mă pōte privă de amorul de fericirea de a fi liberă celu puținū să te iubescū eu...?“

„Și de unde sciu, că este Lucia? Am numitu-o eu?“

„Nu; dar de sigurū ea trebuie să fiă. Ai uitatū scena, ce mi-a făcutū la viă?“

Ea se simți podidită de lacrimi, dar se sili a și le stăpāni și își plecă ochii spre lucru. Cordescu observă aceta și îi duse:

„Nu fi mahnită Eliso; neîncrederea ta mă torturēză... Dacă voesci a te răsbună de Lucia, arată-i indiferența. . .“ Precând dīcea acestea, se preumbla în lungulū și în largulū camerei neliniscitū, apoi rămase meditatū.

In momentulū acesta se auđiau prin salonū Lucia și Zoe ce se apropiiau vorbindū. Ușa camerei, unde se afla Elisa și Cordescu, era deschisă așa, că ele se putură vedē de departe. Lucia fū cea dintāiă, care zărindu-i strigă ironică și glumeta.

„Iată și d-na Doreanu...“ apoi apropiandu-se, „bon jour Eliso“, duse ea și întinse o mână, pe care Elisa o luă mașinalū. Elisa apasată, cum era, totuși se rădică spre a o îmbrățișă și a nu fi mai puținū cuviinciosă.

Când Lucia se întorse spre a ședē și zări pe Cordescu, ce sta la o extremitate a camerei, nu-și putu stăpāni surprisa și ciuda, ce o cuprinse și duse cu unu tonu semnificativū și întepatū:

„Erai aci d-le Cordescu... nu mă îndoiam.“

Cele două femei, Elisa și Zoe, își aruncară o privire, prin care își esprima surprisa pentru îndrăsnela acestei femei. Cordescu însă cu multă presentă de spiritū totū veselū și curtenitorū se plecă a-i sărută mâna înmănușată și profumată și îi duse:

„Aveai vre-o misiune pe lângă mine? Mă căutai?“

Lucia își mușcă buzele și reluă cu grabire:

„Eu? Nu d-le Cordescu, ce te face, să-mi adresezi aceste vorbe?“

„Sensulū cuvintelorū d-tale mă autorisēză.“

„Te-ai revanșatū!“ i duse ea cu o privire aprinsă de mânia, apoi se întorse spre cele două femei, cu cari se încercă a vorbi. Cordescu suridētorū și indiferentū în aparență își luă unu locū și începū să foileteze într'o carte.

Vorbi câțva distrasă, de-odată se trezi și aruncă o privire curiosă asupra acelor pachete.

„Ce însemneză toate acestea?” dîse ea.

„Sunt destinate pentru locuitorii dela...”

„În ce scop?”

„În scopu de a li alina miseria.”

„Înțelegu? dar ești sigură, că le voru parveni toate acestea?”

„De-orece chiar noi le vomu oferi directu.”

„Mergeți chiar acolo?”

„Da, însoțite de Nicu.”

„Vă espuneți pentru unu lucru de nimicü.”

„Unü nimicü este viața atătoru suflete?”

„Esistința fără nici o importanță”, dîse Lucia cu disprețu.

„Nu e fără nici o importanță, căci acei omeni ori câtu de obscuri, incultu și nenorociți suntü, au și ei legături de sentimente, de familiă și interese. Și-apoi sentimentulü umanitarü în fața unei asemenea nefericiri nu ni pôte lăsă inima indiferentă. Îți aducți aminte, că acum câteva luni din acelu satü câteva familii au rămasü în câmpü, ardându-le foculü colibele și productele. Câteva inimi generöse li-au venitü atunci în ajutorü. Ei bine, când adü nefericirea îi lovesce din nou, trebuie să rămânemü indiferenți?”

„Bine, bine; de multu a-ți luatü acestü rolü de mângăitoare ale omenirei?”

„Da”, accentuă Zoe cu firmitate. „Suntemü ferice, când putemü face bine unorü nenorociți desperați.”

Lucia nu mai dîse nimicü, apoi după unü momentü de tăcere reluă:

„Apropo! Scii, că m'am decisü a dá unü balü?”

„Tu?”

„Da, eu.”

„Când?” întrebă Elisa prefăcându-se a dá importanță vorbelorü ei, ca să nu descepte în ea vre-o bănuiclä.

„Nu sciu bine, nu sum tocmai decisä a precisä ziua; dar totü ce vë potü asigura este, că elü va avé locü în curëndü.”

„Sciam deja, d-nä”, dîse Cordescu, care nici nu bănuia intențiunile ei.

„Așa? dela cine?”

„Dela Costică, vërulü d-tale.”

„A”, dîse ea cu o prefăcătorie ascunsă, „omulü acesta nu e capabilü a păsträ vre-unü secretü alü meu.”

„Öre acësta a trebuitü să fiä unü secretü pentru mine?” dîse Cordescu miratü.

„Ce ideeä, d-le Cordescu! causa e numai fiindü-că nu am fostü decisä până adü. Și-apoi elü trebuie să fi comunicatü la totä lumea.”

„D-ta nu ai spusü deja d-nei Doreanü și Vioreseu?”

„Obiecțiunile d-tale suntü nedrepte, de-orece este altceva între amice.”

Toți se prefăcură în urmă a-i da dreptate, spre a scăpă de torturile acestei ospide.

După câțva timpü Lucia, care era satisfăcută de observările ce făcuse, se rădică, își îmbrățișă prietinitile, întinse mâna lui Cordescu, se urcă în trăsură și plecă cu o expresiä întunecată.

A două zi, deși era o diminetă gerösă, Zoe, Elisa, Nicu și Cordescu bine înveliți în blăni călduröse plecară la loculü cunoscutü. Când ajunseră acolo tablourile, ce li-se înfățișară, erau sfășiătoare. Intr'o casă era soțulü, care murise; într'alta o bătrână mamă, dincöce soția séu mama câtorva copilași rămași orfanü... mai încolo unü copilü; în fine aspectulü acestorü morți, vaerulü celorü bolnavi, disperarea celorü sănătoși, lipsiți de hrană, de căldură, de consolare: mișcarä adëncü pe binefăcătorii noștri cunoscuți deja și cari coboriseră în mijloculü lorü. Cu multä dărniciä Lunceanü și Cordescu oferiră și ei ajutore bănesci. Unü medicü coborise în mijloculü lorü și le oferise ajutorulü sciinței. În visitele, ce le făcură acestorü nefericiți, Cordescu însoția pe Elisa și Nicu pe Zoe. Multe lacrimi vërsară aceste femei. Cordescu mergea tăcutü, medita în fața acestorü nefericiri, în fața satisfăcțiunilorü, ce încercau simțimintele sale inspirate de avënturile, ce-i da acëstä femeia ce avea o inimă atätü de bună și care îlü iubia. Aci lângă patulü suferințelorü putü elü să o studieze mai bine.

În fine spre sérä Cordescu și Elisa merseră în ultima colibă. Aci o fată tineră și frumösă era apröpe perdută; o mică rađa de viață mai strabătea corpulü ei. Când intrară, unü flăcău tinerü și frumosü ședea pe o laviță la căpătaiulü ei abătutü și tristü — se rădică șovăindü, dar respectuosü — se vedea, că plânse multü.

Cordescu îlü întrebă:

„Îți este soră sau rudeniä?”

„Nu d-le! Eramü logoditü!...”

Elisa își aținti privirile spre Cordescu.

„De sigurü ei se iubiau”, dîse ea förte mișcată.

„Oh! förte multü nobilä d-nä”, dîse elü isbucnindü din nou în plânsü.

„Nu disperä amiculü meu”, dîse Cordescu cu o linisece aparentă.

Flăcăulü clăti din capü cu desnădejde. Elisa atinsä prea multü își scöse batista și începü și ea a plänge. Cordescu mersé la dënsa, îi răđimä capulü de peptulü lui și mângăindu-o îi dîse:

„E târđiu, aidemü să plecämü.”

„Cordescule”, dîse ea luându-și o mână și arătându-i pe cei doi junü: „privesece, asü voi să fiu în loculü acestei copile; vëđëndü-më în accëstä stare sciu,

că ai fi sinceră cu mine și numai atunci mai putându-ți avea un pic de simțire m'arși crede fericită.“

Elu suferi pentru momentu, dar trebuira a eși afară și se vedura singuri; precând se depărtau, elu îi oferi brațulu și îi dîse :

„Elisa mea tu te îndoiesti mereu de iubirea mea; nu scii, că prin pesimismulu tîu sdrobesci pacea și fericirea mea.“

„De, Cordescole, îți spunu, că de viitoru mă îndoiesc prea multu, mi-e frică chiar.“

„De ce?“

„Fiindcă am unu presimțemîntu, de care nu potu scăpă, că acesta femeia se va amestecă în sôrtea mea.“

„Ce copilăria!“ dîse elu, apoi rêmase gînditoru.

Convorbirea acesta se termină aci și după unu sfertu de ôră erau cu toți pe drumulu, ce-i ducea spre orașu. . .

Peste 8 dîle avu locu balulu anunțatu de Lucia. După insistințele lui Cordescu Elisa se decise a merge și ea. Tocmai pre când se danța valsulu, apărură într'unu salonașu vecinū Zoe, Elisa, Lunceanu și Doreanu. Cordescu, care tocmai trecea p'aci, le salută fără a se mai opri. Nu trecu multu și apărū din nou ducendu la brațulu lui pe Lucia. Ei vorbiau vesel și pareau, că erau îndrăgostiți. . . Nicu nu-și mai aruncă vre-o privire asupra grupulu, ce formau amicii lorū cunoscuți și trecură în salonulu celu mare. Elisa refusă cu hotărîre de a danța în acea sêră.

Sunetulu muziceii se perdeă în sala spațiosă și frumosu ornată. În cercuri la lumina palidă a luminărilor se învîrteau grupele de cavaleri tineri și neobosiți . . . femeile frumoșe în costumele lorū variate; dar mai presus de tôte era Lucia într'o bogată și elegantă rochiă, care îi ședea de minune. Strălucirea diamantelorū, ce purta în pîrū și la brațe, aerulu superbū, ce-și luase, frumsêța, tinerêța și fericirea unite cu aceste podobe i dădeau unu aeru demnū de admiratū. Cordescu și Lucia făcură mai multe cercuri de valsū în admirarea tuturorū. Șoptele mulțimeii ajunseră până la urechile lorū. Ei se priviau cu voluptate brațe în brațe, mână în mână îmbêtându-se de respirările lorū reciproce, de orgoliu, de fericire! . . . Păreau neobosiți . . . lumea începuse a se îngrijī de beșia acestui vîrtejū neîntrecutū. Unu unchiu alū Luciei neliniscitū de imprudența lorū se înterpuse în drumulu lorū și-i împedica de a mai continuă.

Elisa, care observase tôte aceste, se simți vexată, rănită de conduita lui Cordescu. „Ah!“ își dîcea ea, „prevestirile mele nu m'au înșelatū. . . acesta crudă femeia le face tôte cu intențiune și elu iată că m'a și uitatū! . . .“

Elisa era și ea răpitoare în toaleta ei albă simplă,

dar elegantă. Modestia și grația manierelorū ei distinses, aerulu de sêrbătore și de mulțumire, ce resimțise dela începutu, vedundu pe Cordescu, îi dau o atracție nespūsă. Mai târziu vedundu tôte acele scene desfășurându-se sub ochii ei se simți șovăindū; o mână-înghietase pe frumosulu ei buchetū, iar cu cealaltă cu o mișcare nervosă tortura delicatū-i eventailu.

Pe la mijloculu balulu vedundu-se fôrte contrariată merse la soșulu ei, unde juca cărți și îi dîse :

„Sê plecămū, Dorene.“

„De ce? veđi, sum fôrte bine aici.“

În acea sêră Doreanu câștigase enormū.

„Celu puținū dîse ea, „potu plecă cu Zoe și d-lu Lunceanu, cari se retragu?“

„Fă cum voesci.“

Audendu autorisația bărbatulu ea respiră. Se simția ușurată, că pôte plecă din acelu locu, unde torturele gelosiei, a necredinței și a amorulu îi strîngea și corpulu și inima, ca într'unu lanțu de fierū.

Când Zoe și Elisa eșiră din sala de balu, conduse fiindū de Lunceanu, Lucia și Cordescu se aflau în calea lorū într'unu antreu ornatū cu cele mai superbe flori. Din instinctu Elisa își rădică ochii sêi negri, dar rătăciți asupra lui Cordescu. Elu nu putu suporta strălucirea lorū și-și îndreptă privirea în altă parte. Pe când Zoe și Lunceanu vorbiau cu dênști, Elisa întinse și ea mîna mașinalū Luciei spre a-i mulțumi. Salută și pe Cordescu și se depărtară. Lucia nu făcu mare resistință de a le reținé, din contră vedendu palôrea Elisei o privi cercetătore și luătore în risu.

Ajungendu josū la trepte vîntulu, ce sufla, isbia ninsôrea în fața Elisei și o mai tređi puținū; echoulū muziceii venia până la dênști; vizitiu jumătate adormiți se strîngeau în blănille lorū. Lunceanu strigă să tragă sania, ajută apoi pe cele două dame să urce. Vizitiulu dede avîntu cailorū, cari plecară ca fulgerulu, iar Lunceanu se înapoia în salonu.

Când Lunceanu fū de totu singurū, Cordescu îl trase într'unu unghiū alū salei și îi dîse :

„De ce au plecatū d-nele așa de timpuriu?“

„D-na Doreanu se simția rêu.“

„De ce? Era fôrte bine, când a intratū.“

„Se vede că atmosfera așa caldă a influințatū asupra nervilorū sêi.“

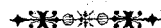
„Se pôte“, îngână Cordescu și cercetarea rêmase aci.

Balulu, care fusese splendidū, se termină tocmai a două dî.

Precând cele două amice Zoe și Elisa se îndreptau spre carele lorū Zoe dîse :

„Ai observatū Eliso purtarea Luciei? pare, că ne aduse acolo spre a-și rîde de noi.“

(Va urmă.)

Scrisori igienice.

Despre alimentare.

(Fine.)

Rachiulă (vinarsulă) luată în mică cantitate înaintea mesei face poftă de mâncare și înlesnesce mistuirea. Luată în cantități mari și neregulată, ce din nenorocire se întemplă desu, produce cele mai grozave bôle de stomachu, de nervi și atacă câte-odată creerii. Câți oameni de spirită și de mare prețu nu cadă pradă acestui vițiu. Pentru omulă muncitoru, când este obosită, rachiulă luată moderată este o băutură răcoritoare.

Berea luată în mică cantitate înlesnesce mistuirea prin hemeiulă ce-lă conține; pentru oameni sănătoși și muncitorii este o băutură nutritore. Asemenea și pentru cei slabi este nutritore și tonică (intăritore). Ea este folositore și pentru cei ce suferă de constipație (încuiere de stomachu) și pentru cei ce au ună stomachu slabu. Berea este o băutură răcoritoare mai cu osebire în timpurile călduröse. Ea este una din băuturile cele mai vechi, care se numia *cerevisia*, și era cunoscută încă Egipteniloră și Romaniloră.

Cafeaua este o băutură nevătămătore. Luată dimineța cu lapte (cafea cu lapte) este foarte folositore, escită puțină nervii și deschide prea puțină pofta de mâncare. Cafeaua luată după mäsă înlesnesce mistuirea. Ea este cunoscută din secolulă ală IX. În Europa este cunoscută din secolulă ală XVI., unde ună medicu a adus'o ca medicamentu din Egiptu la Venetia; iar în Germania tocmai pe la finea secolului ală XVII s'a începută a se bé cafeaua.

Pentru cei ce lucröză sêra lucrării sciëntifice, dacă voră bé cafea, descéptă creerii și-i face mai multă sê reziste contra somnului. Pentru copii este foarte vătămătore, fiindcă escită creerii. Cafeaua luată sêra pe timpulă culcării produce insomnie.

Ceaiulă (teiulă) așa numită ceaiu rusescă, cu tôte că este originală din China și Japonia, are aceleași proprietăți asupra organismului, ca și cafeaua. Elă ca medicamentu este foarte folositoră în multe bôle. Luată iarna încălđesce corpulă; iar peste đî în timpulă verei, când omulă este asudatū și obositū, este foarte folositoră și răcoritoră.

Intrebuințându prea multă ceaiulă este foarte vătămătoră, căci irită organismulă, produce tremurături și câte-odată chiar histerie.

Ciocolata este multă mai nutritore decâtă cafeaua și ceaiulă și este mai multă ună nutrimētă decâtă o

băutură. Ciocolata nu irită creerii; este foarte folositoră pentru persoanele nervöse și slabe; trebuie a se luă totdeuna cu lapte și cu zăcharu. Se ia bine după dejunū, niciodată sêra. Ea este foarte nutritore pentru persoanele delicate și pentru cei ce suferă de peptu, precum și celoră, ce voiescū sê se îngrășe.

Zăcharulă este neaperatū trebuinciosū omului. După esperiențele lui Chossat, zăcharulă îngrășă pe omū, dar face veninū. Omenii, cari mănă lucruri zăcharate mistuescū mai ușorū și se îngrășă prea multă. Nu este bine a mănca multă zăcharu, căci se strică dinții și taie pofta de mâncare. Asupra stricărei dinților Mantegazza đice, că nu dulcēța zăcharului strică dinții, ci țaria lui, când cineva sfarimă zăcharulă în dinți, fără a-lă topi mai ântēiu în gură.

Sarea este foarte necesară omului; ea se întrebuințeză apröpe la tôte mănăcările. Fie-care mănă bucatele sêrate după gustulă sêu. Femeile și copii trebuie sê mănca mai puțină sare.

Oțetulă luatū în mică cantitate împreună cu alte mănăcări este recoritorū și înlesnesce mistuirea; iar în cantități mari slăbesce corpulă și îngălbinesce fața. Heine đice, că mănăcându oțetū multă omulă devine palidū și tristū.

Iu ori-ce casū oțetulă nu este folositorū omului.

Totă aci vomă arētă și timpulă cerutū pentru mistuirea fie-cărui nutrimētū în parte. Beaumont face ună tablou de diferite nutreminte, în câtă timpă se mistuesce fie-care și anume:

Picioarele de porcă, orezulă fiertū și măruntăele se mistuescū în timpū de 1 oră.

Oulă prospētū, supă cu arpăcașū și cartofi fierti se mistuescū în timpū de 1½ oră. Ficatulă de vacă, laptele fiertū, ouele crude (neferte) și varza crudă (curechiulă) se mistue în timpū de 2 ore. Oulă răsceptū se mistuiesce în 2 ore și 15 minute. Carnea de gâscă, curcanū, carnea tocată, fasolea fiertă și puii fripti se mistuiescū în timpū de 2 ore și ½. Carnea de vacă, de oiă și rasolulă de vacă se mistuie în 3 ore. Untulă topitu, brânza și pânea de grău în timpū de 3 ore și ½. Carnea de vițelū, supă de zarzavatū (verdețuri), carnea de rață, etc. se mistuescū în timpū de 4 ore. Rața sêlbatică, grăsimēa de oiă și curechiulă fiertū în timpū de 4 ore și ½. Și în fine carnea de porcū și grăsimēa de vacă se mistuie în timpū de 5 ore și ½. Așadară carnea de porcū este cea mai grea de mistuitū.

În fine după cele arătate mai susă se pöte vedē, că nutrimētulă potrivitū și luatū la timpū regulatū, precum și viēța regulată în tôte, face pe omū sê aibă ună stomachū sănătosū și trăiesce mai multū. În

acéstă privință étă cum se exprimă marele medicu Boerhave: „Mâncarea în totdeuna sê o ai regulată, cu măsură și se mâncă încetu; în fie-care ți sê faci pre-umblări de 2 ore; sê dormi 7 ore pe nôpte și singuru în patu; îndată ce te-ai desceptatu, pe dată sê te și scoli din patu; nu bé decâtu când ai sete; nu vorbi multu și când vorbesci, sê nu spui numai o parte din cea ce cugeti.“

In numărul viitoru vomu tratá despre „Îngrijirea dinților.“

Dr. Elefterescu.

Literatură poporală.

Doine din poporú

Culese din jurul Năséudului de **Victorá.**

Molidașu de pe Iza!
Lasă-mé la umbra ta
Pe mine și pe mândra,
Sê védú ce visú oiú visá.
De-oiú visá vr'unú visú de bine,
Mai veni-oiú pe la tine;
De-oiú visá vr'unú visú de réu,
Pune cruce 'n vârful têu, —
Calea și codru-i alú meu.
De ce mergú pe Iza 'n susú,
D'acea-i locú mai ascunsú,
Dealurile mai pe susú;
De ce mergú pe Iza 'n josú,
De-acea-i locú mai frumosú,
Dealurile mai pe josú.
De-ar fi vadu până'n brêu
Totú la mândra cat' sê viu;
De-ar fi vadu până 'n peptú
Totú la mândra cat' sê mergú.

Când audú marșu băténdú,
Stau în locú și mé légánú
Ca și frunza 'n celú paltinú,
Când o suflá vântulú linú,
Ca și frunza de stejarú
Când o suflá vântulú rarú.

Dusu-s'a bădița dusú
Pe valea Bistriți 'n susú
Și nu mi-a lăsatú răspunsú,
Cu cine sê mé iubescú,
Ca sê nu mé bétrânescú.
M'oiú iubi cu cine-oiú vré
Bădița nu m'a vedé.
M'am iubitú cu cine-am vrutú
Badea'i dusú nu m'o védutú;
Cine iubescú și spune
Nu-lú tiné, dómne, pe lume,
Cine iubescú și tace,
Lasă-lú, dómne, și-i dá pace.

Din caracterele lui La Bruyère.

Comunicate în românește de I. Barițiu.

(Urmare.)

Cei cu vederi scurte, vréu sê dîcu, spiritele mărginite și restrînse în sfera lorú îngustá nu potú cuprinde acea universalitate de talente, ce sê póte observá câte-odată la unulú și acelașú subiectú: unde aflá ei plăcutulú eschidú soliditatea; unde credú a fi descoperitú grațiositatea corpului, agilitate, elasticitate, acolo ei nu vorú sê admitá darurile sufletesci, profunditatea, reflecșiunea: ei arú scóte din istoriá pe unú Socrate, care ar fi jucatú.

Unú omú de spiritú, de unú caracterú simplu și lealú póte cádé în vre-o cursá; elú nu cugetá, cá cineva ar vré sê-lú înșele, sau sê și-lú alégá de jucăreia: acésta încredere îlú face mai puținú precautú și mișeii cei ticáloși îlú atacá chiar din partea acésta. Dar cei, cari arú încercá sê-lú mai înșele și pentru a dóua órá, s'arú amági, pentru cá elú póte fi înșelatú numai o singurá dată.

Nu esistá nimicú așa de delicatú, de simplu și de imperceptibilú, prin care sê nu ne putemú descoperi. Unú prostú nici nu întrá, nici nu plécá, nici nu se aședá, nici nu sê rădicá, nici nu tace, nici nu e sigurú pe piciórele sale, ca unú omú de spiritú.

Am făcutú cunoscînța lui Mops într'o vísitá, ce mi-a făcutú fără sê mé cunóscá. Elú sê ofere a conduce pe ómeni, ce nu-i cunóscú de locú, la ómeni, cari nu-lú cunóscú pe elú; scrie la femei, pe cari le cunóscú numai din vedere; sê însinuá într'unú cercú de ómeni respectabili, cari nu știu, cá cine e elú și aci fără se așepte, sê fiá întreatú și nici sê simtá, cá elú întrerumpe, vorbesce adese și ridiculú; de altádatá elú întrá într'o adunare, sê aședá, unde tocmái sê găsescú, fără se aibá nici o atențiune pentru ceilalți și nici pentru sine; e depártatú de pe unú locú destinatú pentru unú ministru și se aședá pe acela alú unui duce sau pair; elú e obiectulú de risú alú mulțimei și elú singurú e gravú și nu ríde de locú: alungá pe unú câne de pe fotoliulú unui rege și sê va urcá pe catedra unui predicatorú; elú sê uitá la lume cu indiferență, fără sê fiá încurcatú, fără pudóre; elú asemene celui prostú n'are, de ce sê se înroșescá.

(Va urmă)

Diverse.

Sciri politice. Din debaterile delegațiilor din Viena din astăzi se poate conchide, că nu peste multă vreme se va introduce în armata comună pe lângă limba germană și cea maghiară. În presa din patria noastră circula faima, că camera se va dizolva la începutul anului venitor și prin mijlocul lui Martie se vor propune alegerile dietale. În 17 Decembrie s'a debătut în camera ungară proiectul de lege referitor la pensionarea învățătorilor. La acest obiect s'au unit toate partidele și au primit proiectul în general. Din Odessa se anunță, că o parte din armata Rusiei este comandată pentru garnisonul de la frontiera imperiului răsărit din spre miază-zi și apus, fiindcă s'ar fi răspândit scirea, că Austro-Ungaria și Germania ară intenționa a ataca imperiul răsărit.

Reuniune maghiară. În vîră acestui an s'a înființat în Budapesta o reuniune sub numirea de „Magyar Egyesület“, care în zilele aceste a fost aprobată de ministerul de interne. Scopurile acestei reuniuni sunt: sprijinirea cauzei maghiare, îndatorirea de a vorbi după putință numai unghurește, deceptarea spiritului public patriotic, sprijinirea presei și literaturii maghiare, neabonarea și necetirea foilor străine, precum și conlucrarea, ca asemenea foi să nu se aboneze nici în localități publice, încunjurarea atelierelor cu firmă și manipulațiune străină, încunjurarea localurilor străine, lățirea limbei maghiare între margini cât mai largi etc.

Cabinetul Florescu din Bucuresci în urma demisionării miniștrilor Catargiu, Lahovary și Olănescu a fost necesitate a demisiona întregu. În urma acestei împrejurări noul cabinet s'a constituit astfel: L. Catargiu, prim ministru și ministru de interne; Al. Lahovary, externe; Generalu Manu, domeniu, agricultură etc.; Al. Știrbei finanțe; I. Lahovary război; C. Olănescu, lucrări publice; Sturdza Scheianulu, justiție și Tache Ionescu, instrucțiune.

Aduarea generală a „Ligei“ pentru unitatea culturală a Românilor s'a ținut în 7 a l. c. în sala cea mare a universității din Bucuresci sub președinția d-lui V. Maniu. Aduarea a fost bine cercetată. După raportul citit de d-lu Lupulescu, această societate a făcut în timpul de 10 luni, de când există, un progres cu mult mai mare, decât oricare altă societate. Raportul s'a primit cu entuziasm și s'a hotărît, ca să se tipărească și să se răspândească în țară și în străinătate.

Aniversarea luării Plevnei s'a serbat Joi în 10 Decembrie c. în Bucuresci cu mare pompă. În revărsatul zilei salve de tunuri, la 9 ore Te-Deum în biserica din Dealu-Spirei, defilarea înaintea regelui a ostașilor comandați la această sărbătoare, sera prânzu la palat și redicarea pedepselor disciplinari date soldaților — au fost cele ce au rădicat pompa acestei sărbători.

Societatea academică „Junimea“ din Bucovina în 14 l. c. a serbat aniversarea a XIV a fundării sale într-un mod strălucit. La această serbare, după cum aflăm din „Gazeta Bucovinei“, a luat parte un public numeros din păturile cele mai înalte ale societății bucovinene. Aduarea a decurs cu un adevărat entuziasm.

Aduarea generală constitutivă a „Fillalei Suceava a societății damelor române din Bucovina“ a avut loc în 13 decembrie c. în localitățile „Clubului român“, constituindu-se în modul următor: d-na Veronica Mitrofanovici, președintă; d-na Marianu, vice-președintă; d-na Cosoviciu, casieră și d-na Botezatu secretară. În ajutoriul casierei și secretarei s'au ales d-nii profesori Cosoviciu și Ștefureacu.

D-lu A. C. Domșa, teolog absolut și contabilu la „Cassa centrală arhidiecezană“ din Blașiu, e denumit capelanu în Blașiu. — Felicitările noastre!

Don Pedro, ex-împăratul Braziliei a repăsat în 4 decembrie la Parisu. Elu s'a născut în 1825. În etate de 6 ani a ajuns pe tronul împărăției Braziliei și a domnit neîntrerupt până în 1889, când în urma unei revoluțiuni a fost detronat și exilat. La mărtea lui între lucrurile rămase de densusu s'a aflat un săculeț cu țărină și un biletu, pe care era scris, că acea țărină e din patria sa și doarece de va muri în străinătate, se i-se presere pe momentu. Dorința i-s'a împlinită, puându-se săculețul în perina de sub capu.

Împăratul Germaniei, după spusele unor foi, în primăvara anului venitoru va vizita Bucuresci, Sinaia și Iași însoțit de o suită mare.

Capela română din Parisu se va sfinți la finea lui Decembrie de către Metropolitul Iosif alu Moldovei însoțit de corul metropolitanu din Iași.

Timbrele postale vechi de color cafenie cu începutul anului venitoru se vor înlocui cu altele noue.

POSTA REDACȚIUNII.

Cătră ai noștri! Cu numărul de față ajungându la finea anului primu alu țiarului nostru aducem mulțumirile cele mai căldurose colaboratorilor, sprijinitorilor și abonților noștri și îi rogamu ca și pe venitoru să ne stea într'ajutoru.

Șoimușu. Se va face după dorință.

Maieru. În comuna d-tale avem trei abonți, deci îndreptă-te cătră ori care și fi siguru, că vei primi deslușirile, de cari ai trebuință.

Vamla. Nu te pricepem. Apucătura d-tale ne pune în mirare.

Mai multora. Poesile populare sunt a se culege așa, precum se află ele în gura poporului. Îndirea în cele mai multe casuri strică.

Învitare la prenumărațiune.

Cu numărul venitoru vomu intra în anul alu doilea alu existenței țiarului

„Minerva.“

Deschidemu deci prin acesta

ABONAMENTU NOU

pe lângă prețurile din fruntea foiei. Cu acesta ocaziune aducem la cunoștința onoratului publicu, că avem la dispozițiune mai multe lucrări interesante, între cari unu tractat istoric despre ținutul Năsăudului și părțile învecinate din timpurile cele mai vechi până astăzi, înțră de d-lu Nistoru Șimonu, secretariulu fondurilor grănițeresce năsăudene, apoi două romane traduse, unul de confratele nostru Ioanu Macaveiu din Segedinu și altulu de Dănilă Sânjoanu din Maieru, precum și alte lucrări mai măruntule, pe cari nu le-am putut publică în anul acesta atătu din lipsa de spațu, cătu și pentru scurțimea timpului. Dacă însă onoratulu publicu ne va sprijini, vomu face toate îmbunătățirile posibile în foia și vomu începe cu publicarea acestor lucrări, prin ce sperăm, că vomu pute oferi oricui o lectură plăcută și instructivă. Ne rogamu deci pentru sprijin și abonare timpuriă, ca de o parte să ne putem orienta în privința numărului esemplarielor, iar de alta să putem espedă foia regulat.

„MINERVA“

ziarü literarü, beletristicü și de distracțiune,

apare în Bistriță în 1/13 și 15/27 a fie-cărei luni în numeri câte de 1—1½ cöle, și costă pe anulü întregü 4 fl., pre jumătate de anü 2 fl., pre unü pătrarü de anü 1 fl.; pentru străinătate pre anulü întregü 10 franci, pre jumătate de anü 5 franci.

„MINERVA“ se va folosi cu puține esceptiuni de ortografia Academiei române și va publica articuli literari, poesii, romanuri și novele, parte originali, parte traduse din scriitori celebri europeni, schițe, piese teatrale, recensuni, suvenirü de călătorii ș. a.; — va publica din literatura populară: cântece, descântece, balade, basme, povești, datini din poporü ș. a.; va petrece cu atențiune vieța socială a Românilorü de pretutindenü, pentru care scopü va publica corespondințe atâtü din patriä, câtü și din străinătate și va tiné în curentü pre publiculü cetitorü și cu noutățile mai insemnate, ce se vorü petrece atâtü la noi, câtü și afarä de hotarële patriei. Cu unü cuvëntü föia „Minerva“, angajändü de colaboratori pre unü dintre cei mai cunoscuți și probați scriitori, sperä a puté oferi onoratului publicü cetitorü o lecturä pläcutä și disträgătoare.

Pentru ca și cärturarü cu mijlöce materialü mai modeste sè potä avé o lecturä pläcutä și instructivä, redacțiunea Minervei este aplicatä a acorda și reduceri în prețulü de abonamentü, avëndü a se împärtäși de aceste reduceri teologi, studentü de ori-ce categoriä, învățatori, militari dela sergenți în josü, sodali; precum și plugarü cu mai pușinä dare de mändä.

Colectanții vorü primi totü alü cincelea esemplarü grätuitü.

Ne luämü decü voia a apela la onoratulü publicü românü, rogändu-lü, ca in vederea scopului, ce-lü urmärimü, sè binevoescä a ne sprijini cu binevoitorulü sucursü moralü și materialü.

BCU Cluj / Central U Redacțiunea „Minervei“.

ALEXANDRU ROȘÜ

Atelierü pentru fotografii,
Bistriță, piața principalä Nr. 22.

Recomändü onoratului publicü din locü și jurü Atelierulü meu pentru susceperi fotografice originale in tôte formatele moderne dela formatulü portretelorü de visitä până la mărimea de 40—50 cm., portrete de bust, tablouri compuse, grupe pentru familii și corporațiuni, aranjate cu gustü și cu decorațiunile cele mai moderne.

Atelierulü este aranjatü cu aparatele cele mai nouë și mai corespundëtore pentru timpulü de față; efeituesce cu promptitudine

SUSCEPERI MOMENTANE

de prunci mici,

cu cea mai mare acuratețä; esecutözä reproducțiuni și inmăriri de pe portrete mici (vechi) până la mărimea naturalä, asigurändü fidelitate cu originalulü.

**Susceperi se potü face cu succesü sigurü
la ori și ce timpü.**

Tôte lucrurile cädëtore in sfera fotograficä se esecutözä corectü, punctuosü, cu adjustarea cea mai nouä și modernä prelängü prețurile cele mai moderate.

Cu stimä

Alexandru Roșü.

Fundată în 1891.

Fundată în 1891.

TIPOGRAFIA CAROL ORENDI,

Bistrița, piața mare Nr. 34,

este aranjată după stilul cel mai nou și cu literile cele mai frumoase și mai corespunzătoare pentru limba română, și tot-odată pentru de a pute îndestula pe Onor. Publicii, nu am cruțat nici ostenelă, nici cheltueli de a-mi pute câștiga în tipografia cele mai noue mijloace tehnice și totuși feliul de caractere (soiuri) de litere din cele mai moderne; pentru efectuarea corectă a lucrurilor însă am angajat conducătorii de tipografie români.

Acestu stabilimentu este pus în pozițiunea de a pute executa ori ce fel de comande atât în limba română, cât și germană, maghiară etc. cu promptitudine, acurateță și cu prețurile cele mai moderate, precum:

IMPRIMATE ARTISTICE

Cărți de știință
literatură și didactice;
statute, foi periodice, tarife
comerciale, industriale, de
hoteluri și restaurante; registre
și imprimate pentru toate speciile de servicii.

în aur, argint și ori ce fel de culori;
circulare, adrese, compturi, scrisori,
cuverte, prețuri-curente, afșuri de toate
mărimile și diverse anunțuri.
Programe elegante,
invitatori la petreceri și baluri,
bilete de vizită
de diferite formate.

Bilete de logodnă
și nuntă, bilete de înmormântare și
totu feliul de tipărituri,
atât pentru oficii cât și pentru persoane
private.

În fine rog pe Onor. Publicii de a mă sprijini în întreprinderea mea cea nouă, onorându-mă cu comande cât mai numeroase, pentru cari asigură o efectuare corectă, frumoasă, punctuală și cu cele mai moderate prețuri.

Cu stimă

1—10

Carol Orendi,
tipografu.

ADOLF G. CSALLNER

orologieru și opticu

BISTRITĂ, ulița lemnelorū Nru. 9,

recomandă onoratului publicii din Bistrița și jură depositulū sēu celū mare de orolōge (ciasornice) de aurū și argintū și orolōge de Elvetia dela 5 fl. până la 100 fl. pe bucată; totu-odată totu feliulū de ciasornice de pārete și desteptatori dela 2 fl. 50 cr. până la 50 fl. mai departe inele de aurū și argintū curatū, lanțuri de orolōge, verigi (nasturi) de urechi, broche, brășete și totu feliulū de înfrumșetări de dame de soiulū acesta. Recomandă mai departe

Depositulū celū mai mare

de totu feliulū de ochelari, barometre, termometre, ocheanuri (lornete), mēsuratori de vinū, alcoolū și de apă.

Telefōne și telegrafe

pentru odii și hoteluri se vorū efectua sub garanțā prelāngā prețurile cele mai moderate.

➡ Schimbă și cumpără **AURŪ VECHIU** cu prețurile cele mai mari. ➡

➡ Pentru fie-care orologiu cumpăratū și reparatū în depositulū sēu garantēzā 3 ani. ➡

1—10